

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vank dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Za popolno zedinjenje Balkana

Dva govora o novi dobi na Balkanu

Na Balkanu sta spregovorila te dni dva politika besede, ki so nedvomno programatičnega pomena. Prvi, ki se je oglašil, je bil naš senator g. dr. Uroš Krulj, drugi pa bolgarski ministrski predsednik g. Kimon Georgijev. G. senator dr. Krulj se je oglašil v našem senatu o priliki razprave o ratifikaciji prijateljske pogodbe s Turčijo. Tej pogodbi je bil namenjen njegov govor, posvečen pa je bil tudi vsem balkanskim narodom in njihovi lepši bodočnosti. Govornik je govoril o preteklosti Balkana, o žalostnih sporih in bojih ter posledicah, ki so jih povzročili, nato se je pa dotaknil balkanskega pakta. Dejal je, da se ta pakt s svojo pozitivnostjo in dalekosežnostjo popolnoma razlikuje od ostalih paktov. Ta pakt pomeni medsebojno priznanje meja in s tem odklonitev najvažnejših vzrokov vojnih konfliktov, to se pravi zagotovitev trajnega in definitivnega miru na Balkanu. Obenem pa pomeni tudi emancipacijo od vpliva in vmešavanja tujih držav. Balkan ne priznava nikomur več nobene pravice vmešavanja v balkanske zadeve, ne pozna več raznih interesnih sfer, najmanj pa teritorialnih aspiracij in odvrčamo s tem vse spletke in vsako izigravanje balkanskih držav druge proti drugi.

S tem paktom je zato utrta pot ne samo za politično, ampak tudi za gospodarsko in kulturno sodelovanje. S tem paktom so nehali biti balkanski narodi medsebojni konkurenti, postali so enakopravni družabniki. Posebno važnost je zaradi tega treba posvečati poglobitvi gospodarskega sodelovanja, kar bi se dalo najlažje doseči s tem, da bi se ustanovila posebna Balkanska banka. Osnovno glavnicu naj bi vplačale vse balkanske države kot enakopravne delničarke. Centrala naj bi bila v eni izmed prestolnic, v ostalih bi se pa odprle podružnice. Banka naj bi izvrševala vse denarne transakcije, izvirajoče iz trgovskega in drugega prometa med balkanskimi državami. Na ta način bi se znatno olajšala medsebojna izmenjava blaga in pospešila gospodarska cirkulacija. Banka naj bi dajala tudi industrijske kredite, pred vsem pa naj bi omogočila izgraditev medbalkanskih prometnih zvez, tako železnice, kakor avtomobilskih cest, telefonskih in brzojavnih prog, zrakovnih zvez ter pomorske in rečne plovbe. Balkanska banka bi lahko financirala tudi skupen zavod za odkup in izvoz raznih proizvodov. Na ta način bi vršila važno finančno-politično poslanstvo ter bi bila neprecenljivega pomena za gospodarski razvoj vseh balkanskih držav.

Senator dr. Krulj je pa v ocenjevanju balkanskega sporazuma segel še dalje in naglasil, da mora postati balkanski pakt izhodišče za še dalekosežnejšo organizacijo Balkana v obliki carinske unije v gospodarskem oziru ter v obliki konfederacije v političnem pogledu. Balkanski pakt mora privedi do zveze vseh balkanskih držav, ker šele takrat bo definitivno končano ono veliko in modro državniško delo, ki ga je začel kralj Aleksander. Kako v živo je zadel ta njegov govor, je dokazalo navdušenje, s katerim so ga sprejeli vsi senatorji brez izjeme, a tudi politični krogi povsod pri nas in v ostalih balkanskih državah. Želeli bi smo, da besede senatorja g. dr. Krulja ne bi morale čakati še celo večnost na uresničenje. Prepričani smo namreč, da se da postopno izvesti vse, kar je predlagal, zlasti pa ni še sedaj nobenih ovir za ustanovitev predlagane Balkanske banke. Postopno je pa tudi treba pripravljati pogoje za ostale govornikove nasvete.

So ti v celoti izvedljivi? Danes morda še ne, kajti vse vendarle ni tako rožnato na Balkanu, kakor bi utegnil kdo sklepati iz v bodočnosti usmerjenih besed g. senatorja. Tu sta še dva velika vprašanja: Bolgarija in Albanija, da manjših niti ne omenjamo. Toda že uvodoma smo omenili, da je istočasno kakor g. dr. Krulj spregovoril tudi bolgarski ministrski predsednik g. Kimon Georgijev. Spregovoril je na banketu našim jugoslovanskim pravnikom, ki so obiskali Sofijo in dejal med drugim: »Okoliščina, da je v našem vzajemnem sosedskem življenju tako pozno prišlo do današnjega našega obiska, govori zelo jasno o žalostnih straneh naše sosedske preteklosti, kar moramo vsi kot dobri Slovani obžalovati. To preteklost moramo pripisati zmotam naše mladosti. Toda če mladost lahko opravičuje to žalostno preteklost, ali nam ne bi mogla odkriti mnogo perspektiv za bodočnost zlasti sedaj, ko kažejo vsa znamenja, da začena mladost naših slovanskih narodov ozarjati svetel lesk? Na srečo lahko z veseljem ugotovimo, da je zdrav instinkt zbudil v naših narodih doslej speča bratska čustva, ki se morajo prej ali slej docela prebuditi. Glavno pa je, da store odločilni činitelji vse, da se bo moglo razrasti vzajemno zaupanje. Naloga nas vseh je, da se korak za korakom gradi prijateljstvo, ki je neobhodno potrebno za ohranitev miru na Balkanu.« Ali niso bile te besede kakor podkrepitev Kruljevih vzpodbud?

Komentarji o Hessovem govoru

HESS JE GOVORIL PO HITLERJEVEM NAROČILU IN V IMENU URADNE NEMČIJE.

BERLIN, 12. julija. Neutralni diplomatski krogi naglašajo, da je Hitler po svojem zastopniku Hessu ponudil mir vsem sosednim državam. Da pa bi bila njegova ponudba čim bolj jasna in odkrita, je bil ves njegov govor prestavljen na angleški, francoski, španski in portugalski jezik in so ga prenašale vse nemške oddaljene postaje celo v Severno in Južno Ameriko. Govore, ki jih ima Hitler ali kdorkoli po njegovi naredbi in ki so prenešeni v Južno in Severno Ameriko ter prevedeni na razne jezike, smatrajo diplomatski krogi za uradne izjave. Tako je bilo tudi sedaj s ponudbo miru tik pred sestankom francoskih in angleških ministrov. Po informacijah, ki jih dobivajo tukajšnji nevtralni diplomatski krogi iz Londona, je Hitler s svojim manevrom uspel in so na ta način odstranjene razne nevarnosti za mir, ker bi v primeru francosko-angleške vojne zveze Nemčiji ne preostalo nič drugega, kakor da se prične s polno paro oboroževati in da poskuša z orožjem ali vse pridobiti ali pa vse izgubiti.

NOV ATENTAT NA DUNAJU.

DUNAJ, 12. julija. Sinoči okrog 22. ure so neznani storilci razstrelili z dinamitom električni transformator v 20. okraju. Materialna škoda, ki jo je povzročila eksplozija, je ogromna.

Ofenziva proti hitlerjevcem

Nemen in pomen rekonstrukcije Dollfusove vlade v Avstriji - Poostreitev diktature in boja proti nasprotnikom

DUNAJ, 12. julija. Rekonstrukcija Dollfusove vlade pomeni po splošni sodbi poostreitev dosedanjega kurza v notranji politiki v smeri še tesnejše diktature. To dokazuje že samo dejstvo, da je Dollfuss prevzel sam kar pet ministrstev in s tem kopiral Mussolinija. Z raznimi personalnimi spremembami je tudi odstranil nesoglasja, ki so se bila pojavila. Posebno velja to za odstranjenega vojnega ministra Schönburg-Hartensteina, ki se ni mogel sprilazniti s tem, da se zaradi zunanjeapolitičnega položaja sedaj ne da obnoviti monarhija. Splošno se zato pričakuje, da bo prišel Dollfuss skupaj s podkancelarjem knezom Starhembergom in voditeljem komisarijata za obrambo režima majorjem Feyem neusmiljeni boj proti vsem svojim nasprotnikom, v prvi vrsti seveda proti hitlerjevcem. Uveden bo režim brezobzirnega strahovanja, ki se bo posluževal smrtnih kazni že za najmanjše prestopke. Zdi se, da smatra Dollfuss sedanjí trenutek za najugodnejši za brezobzirni nastop proti narodnim socialistom. V tej zvezi je tudi imenovanje dosedanjega berlinskega poslanika Korošca inž. Tavšiča za podtalinika ministrstva zunanjih zadev. Inž. Tavšič je namreč dobro po-

učen o položaju v Nemčiji, kjer se moč Adolfa Hitlerja vedno bolj kruši in se sploh kaže tudi vsa njegova narodnosocialistična zgradba pod pritiskom jun-kerjev.

DUNAJ, 12. julija. »Reichspost«, glavno glasilo avstrijskih klerikalcev, opisuje rekonstrukcijo Dollfusove vlade kot zgodovinski primer osnivanja vlade močne roke. Sedaj je napočil čas dokončnega obračunavanja z narodnosocialističnim terorjem in čas konca vsake popustljivosti.

RIM, 12. julija. Vsi listi komentirajo zelo živahno rekonstrukcijo avstrijske vlade in menijo, da je stopil zvezni kancelar dr. Dollfuss s tem v ofenzivo proti narodnim socialistom. Dollfuss je utrdil svoj položaj in udušil v svojih rokah vso državno oblast. Nova vlada je avtoritativnega značaja. Pričakovati je treba novega porasta hajmvera in domovinske fronte.

BUDIMPEŠTA, 12. julija. Rekonstrukcija dunajske vlade je vzbudila tu veliko pozornost. Listi naglašajo, da je dr. Dollfuss izbral najugodnejši trenutek za boj proti hitlerizmu. Skoraj brez izjeme trdijo, da se je s tem Dollfussov režim okrepil.

Ugibanja o londonskem sestanku

ANGLIJA SAMA NE NAMERAVA SODELOVATI PRI NOBENEM SNUJOČIH SE PAKTOV.

LONDON, 12. julija. Težko si je ustvariti jasno sliko o rezultatih pogajanj med Barthoujem in angleškimi državniki. Kakor poročajo angleški listi, je bil glavni predmet pogajanj vzhodni lokarnski pakt. Fir Simon je naglasil, da Anglija ne more sodelovati niti v tem paktu, niti v kakem drugem generalnem paktu, kakor imenuje angleški tisk takozvani sredozemski pakt. Na drugi strani pa prikazujejo listi položaj tako, da je šla Anglija Barthouju na roko in je dosegel pri siru Simonu odobritev vzhodnega lokarnskega pakta, vendar pod

pogojem, da bodo dolžnosti in pravice v tem paktu za vse udeležence enake in da se morata Nemčija in Poljska odreči svoji rezerviranosti, ker sredozemski pakt ne bo v nobeni zvezi z zahodnim paktom. »News Chronicle« prinaša Bertheletovo izjavo, ki je dejal, da je sir Simon obljubil, da bo v Berlinu interveniral v korist vzhodnega lokarnskega pakta in da je misel o sredozemskem paktu bila le površno sprožena. Drugi listi pa celo trdijo, da bo Barthou odpotoval v Rim še preden bo nastopil svoj redni dopust.

Oboroževanje Anglije v zraku

LONDON, 12. julija. Včerajšnji angleški tisk posveča veliko pažnjo oborožitvi Anglije v zraku. »Daily Mail« piše, da bo Anglija povečala svojo moč v zraku in bo za to izdala približno 60 milijonov funtov, in sicer prvih 6 milijonov že letos. Najprej bo zgradila 600 novih letal, nato 10 nočnih letal za bombardiranje, katerih krila bodo merila v širino 35 m. »Daily Herald« pa poroča, da bo Anglija zgradila na jugovzhodni meji veliko moderno letališče in bo zastopnik ministrskega predsednika še pred poletnicami dolnje zbornice dal potrebna pojasnila.

Pred sestankom Reichstaga

BERLIN, 12. julija. Za jutrišnje sejo nemškega državnega zbora je povsod zelo veliko zanimanje. Z napetostjo pričakujejo zlasti politiki in diplomati Hitlerjevo izjavo o ozadju in ukrepih usodnega 30. junja. Kakor se zatrjuje, bo spregovoril tudi predsednik državnega zbora in pruski ministrski predsednik Göring. Oba govora bodo prenašale vse nemške valovne postaje.

NEMIRI V HOLANDIJI.

ROTTERDAM, 12. julija. V zvezi s komunističnimi nemiri v Amsterdamu so nastali veliki komunistični nemiri tudi v Rotterdamu, pri katerih je bila ubita neka ženska. V sredo zvečer je zasedlo vojaštvo del predmestja in je bilo nad vsem mestom proglašeno obsedno stanje. Komunisti v Rotterdamu so se posluževali enakih metod kot v Amsterdamu, toda vojaštvu in policiji se je posrečilo kmalu preprečiti vse izgrede.

KONEC GPU.

MOSKVA, 12. julija. Po službenih obvestilih je vlada razpustila politično policijo GPU. Po odloku vlade je ustanovljen nov komisariat za notranje zadeve (notranje ministrstvo).

COSYNSOV POLET V STRATOSFERO

PARIZ, 12. julija. Piccardov sodelavec Cosyns bo v kratkem poletel v stratosfero. Če bo ugodno vreme, se bo to zgodilo že koncem tega tedna. Dvigniti se namerava 15 do 17 tisoč metrov visoko.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA.

LONDON, 12. julija. Predsednik razorožitvene konference Henderson, ki je konferiral z Barthoujem, je sporočil, da je sklenil sklicati razorožitveno konferenco v septembru, ko bo zasedalo tudi Društvo narodov.

Dnevne vesti

Ena nevarna tatova in vlomilca v rokah pravice

Aretacija Antona Tomažiča in Matije Daniša

Na podlagi tiralice, ki so jo izdale na se varnostne oblasti, sta se ujela v past mariborske mestne policije dva nevarna vlomilca in tatova, ki sta zadnje čase strahovala prebivalce ptujskega okoliša in sta prekoračila celo našo mejo in izvršila v Avstriji več drznih vlovov in tatvin. Spretno sta znala izbrisati za seboj vsako sled, dokler ju ni razkrinkala mariborska policija, enega v osebi 23-letnega brezposelnega delavca Antona Tomažiča iz Brebrovnika, drugega pa v osebi 24-letnega Matije Daniša iz Ključarovec pri Ormožu. Daniš se je izdajal za Janeza Lovrenčiča, dokler ni ugotovil njegove prave identitete mariborski daktiloskop g. Grubin.

Matija Daniš je v kljub svoji mladosti bil že 11krat kaznovan zaradi vlovov in tatvin. Ko je predsedal v zaporih ormoškega okrožnega sodišča, je neke noči v letošnjem juniju podkopal zid in pobegnil iz zaporov. Ko je bil na svobodi, je obiskal najprej posestnika Martina Divjaka na Rožičkem vrhu, kateremu je odnesel razne obleke v vrednosti 1.500 Din. Nekaj dni pozneje je izvršil na Polenškaku roparski napad na neko žensko in ji odvzel precej denarja. Tudi je ukradel pri Sv. Tomažu nekemu posestniku 3 žepne ure. V Ptuj se je nato sestal s svojim rojakom Tomažičem, s katerim sta skupno skovala načrte za nadaljnje zločinske podvige. Podala sta se v Slov. gorice in vlomila pri viničarju Ivanu Hoiniku na Kukovi ter mu pobrala razno obleko in harmoniko, vredno 2.200 Din. Šla sta dalje proti Mali Nedelji in vlo-

mila skozi streho pri posestniku Antonu Kralju. Odnese sta mu 1.300 Din denarja, 2 samokresa, razno perilo in obleko ter dve delavski knjižici, eno glasečo sena ime Janez Lovrenčič. To knjižico si je Daniš obdržal in se pozneje izdajal za Lovrenčiča. Denar in plen sta si bratsko razdelila in odpotovala skupno v Maribor, kjer so nekaj dni dobro živele na njun račun prostitutke, ki se skrivajo v Grajskem gozdu za Tremi ribniki.

Ko jima je zmanjkalo denarja, sta se odpravila 20. junija na pot preko meje. V Avstriji sta najprej obiskala hišo nekega posestnika v Gomilnici in se dobro založila z raznimi dobrotami, ki sta jih kuhala in pekla v gozdu. Drugi večer sta šla dalje in vlomila pri nekem čevljarju, kateremu sta odnesla več parov čevljev. V okolici Gomilnice sta ukradla nekemu posestniku iz zaklenjene kleti 6 kg prekajene svinjine in bučo dobrega vina. Pot ju je vodila proti Radgoni. S potjo sta v Čmureku obiskala nekega posestnika ter mu pobrala razno zlatino in srebrnino ter vse prihranke. Ukradla sta mu tudi samokres. S tem plenom sta se iz Avstrije vrnila v Jugoslavijo in se podala v Maribor, kjer sta skušala ukradeni zlatino in srebrnino spraviti v denar. To pa je bilo za oba usodno. Policija ju je aretirala in po daljšem oklevanju sta pri zaslišanju priznala vse grehe. Daniš je bil trdovraten, toda njegov pomagač Tomažič je izpovedal vse. Oba bosta izročena v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

Iz seje mestnega sveta in upravnega odbora mestne občine mariborske

Mestni svet in upravni odbor sta imela pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda v mestni posvetovalnici svoji seji. Mestni svet je najprej razpravljal o raznih personalnih zadevah. Ugodno je rešil prošnjo moške podružnice CMD, ki bo priredila 16. septembra veliko tombolo na Trgu svobode, nadalje prošnjo Društva za podporo revnih učencev v Mariboru, kateremu je odobril plačilo subvencije 5.000 Din. Pod lanskimi pogoji je dovolil škropljenje banovinske ceste od Mejne ulice do pokopališča na Pobrežju v poletnem času. Gradbeno dovoljenje je podelil: Jaroslavu Hyneku za enonadstropno stanovanjsko hišo v Magdalenski ulici, Alojziju Benetu za visokopritlično hišo v Koseskega ulici in Mariji in Maksu Pfeiferju za enonadstropno stanovanjsko hišo v Turnerjevi ulici in Zofki ter Ivanu Lešniku za adaptacijo za nadzidavo nadstropja v Taborski ulici. Uporabno dovoljenje pa sta dobila: mizarški mojster Štefan Kottar za zgrajen prizidek za mizarstvo delavnico v Mlinski ulici in Mariborska tekstilna tvornica za zgrajeno ključavničarsko delavnico; upravni odbor pa je ugodno rešil prošnjo Mariborskega veslaškega kluba in akademskega društva »Jadrana«, Mariborski veslaški klub bo dobil 1.000 Din, akademsko društvo »Jadrana« pa 500 Din iz fonda za nepredvidene izdatke. Tudi je odobril akontacijo v iznosu 4.000 Din za kleparska dela pri stavbi delavskega azila v Gregorčičevi ulici. Ker se je naprava centralne kurjave v carinski pošti zaradi dobave parnih kotlov zavlekla, se je zadeva odstopila kolavdacijski komisiji, ki bo z odobrenjem banske uprave podaljšala rok dobave. Upravni odbor je nadalje odobril kategorizacijo mestnih ulic in asfaltiranje pločnikov na Aleksandrovi cesti od Cankarjeve ulice do mestne meje v Košakih. Razpravljal je končno tudi o uradnem predlogu gradbenega urada za gradnjo srbske pravoslavne cerkve na Jugoslovanskem trgu. Gradbeni urad predlaga, naj bi se zemljišče na Jugoslovanskem trgu, kolikor ga je potrebnega za zidavo cerkve, odstopilo srbski pravoslavni cerkveni občini brezplačno, vendar pa bi se ta prostor, ki bo približno 900 m² velik, ne smel ne odtujiti in ne ograditi. Nadalje je predlagal gradbeni urad odobritev situacijskega in gradbenega načrta. Upravni odbor je omenjeni uradni predlog soglasno sprejel že v smi-

slu predloga občinskega in mestnega sveta, toda z dodatkom, da bo ostal omenjeni prostor na Jugoslovanskem trgu toliko časa last mestne občine, dokler ne bo cerkev zgrajena.

Proslava 20-letnice mature. Maturanti klasične gimnazije v Mariboru iz leta 1914 so obhajali letos v Mariboru svojo 20-letnico mature. Pretekli ponedeljek so se zbrali v Mariboru, imeli pri »Orlu« večerjo, drugi dan pa so priredili izlet v Limbuš. Sestanka sta se udeležila tudi takratni ravnatelj g. dr. Josip Tominšek in njihov razrednik g. Jerovšek. Od jubilarov so se proslave udeležili ravnatelj meščanske šole v Županji J. Babšek, kaplan v Beltincih I. Ciglar, poštini kontrolor v Mariboru F. Firbas, stolni kapelnik v Mariboru g. Gašparič, kapetan I. klase v Ljubljani V. Hren, uradnika pri generalni direkciji drž. žel. v Beogradu A. Kosi in J. Rožman, okrajni živinozdravnik v Varaždinu M. Rajšp, železniški uradnik na Pragerskem P. Senekovič, provizor v Rogaški Slatini A. Sunčič, kaplan pri Veliki Nedelji J. Šketa, odvetnik v Mariboru dr. M. Šnuderl, zasebni uradnik v Mariboru M. Welle in železniški uradnik v Mariboru g. Živko. Ostali so poslali tovarišem pismene pozdrave. Proslava 20-letnice je potekla nadvse pristrčno in sta ji dala poseben sloves še bivši ravnatelj in bivši razrednik.

Pevski zbor Glasbene Matice priredi prihodnjo nedeljo svoje koncerte v bližnji in daljnji okolici. Svojo narodno pesem ponese v Slov. Bistrico, kjer bo nastopil ob 11. uri, v Rogatecu ob 15.30 uri, ob 20.30 uri pa v Rogaški Slatini.

Mariborska podružnica UJNZB nujno vabi svoje članstvo na širši sestanek, ki bo jutri v petek 13. t. m. ob 19. uri v Gambrovinovi dvorani. Na dnevnem redu so pereča vprašanja in je zaradi tega polnoštevilna udeležba nujno potrebna. — Odbor.

Počitniške štipendije. Med drugimi je dobil počitniško štipendijo za Čehoslovansko iz vrst profesorjev g. Anton Oven v Mariboru, avtor te dni izdane študije o Ksaveriju Mešku.

Radio Ljubljana. Spored za petek 13. t. m. Ob 12.15: »Zapoj mi pesem, o dekle« (Slovenke pojo narodne pesmi na ploščah); 12.45: poročila; 13: čas, reproducirani klavirski koncert; 18: radio orkester; 18.30: izleti za nedeljo; »Po loškem gospodstvu«; 19: radio-orkester; 19.30: Narodna obrana; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, glasba.

Poziv vsem mariborskim narodnim in drugim društvom. Obmejni narodni tabor, ki bo v nedeljo 15. tm. pri Sv. Križu nad Mariborom, je organizirala Zveza kulturnih društev v Mariboru. Prosimo vsa narodna in narodno-obrambna ter druga stanovska društva, naj pozovejo svoje članstvo k udeležbi in naj določijo prostore za zbirališče.

Družabna potovanja z avtokarom na Grossglockner za tri dni, odhod 15. in 29. julija 350 Din; v Maria Zell za dva dni, odhod 19. in 26. julija 210 Din; v Prevalje, Mežico, Črno za 1 dan, odhod 15. julija 65 Din; v Rogaško Slatino, za 1 dan, odhod 22. julija 55 Din. Potovalna pisarna »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Gremo v Rojkov park, Gregorčičeva 19! Dobro vino od 8 Din naprej, pivo vrček 4 Din, piščanci s solato 16 do 18 Din.

Oni, ki še niso videli našega najlepšega dela Koroške, bodo imeli 15. julija t. l. priliko napraviti enodnevno potovanje v Prevalje, Mežico in Črno z avtokarom »Putnika«. Cena je malenkostna in znaša samo 65 Din.

Prisrčno slovo od poljskih skavtov. Danes zjutraj so se poslovili od naših skavtov poljski skavtje, ki nadaljujejo svojo pot po Jugoslaviji. V slovo so jim naši skavtje priredili v sredo zvečer ob tabornem ognju prav prisrčno odhodonico. Tudi je obiskal danes taborišče glavni tajnik zveze skavtov kraljevine Jugoslavije Momčilo Gajić, ki je izjavil, da je tabor zelo lep, lega taborišča idealna in jim nasvetoval, naj si ta prostor najamejo tudi za vaje jugoslovanskih skavtskih delegacij ob priliki večjih prireditiv.

Polovična vožnja za obiskovalce skavtskega tabora. Prometni minister je dovolil obiskovalcem tretjega župnega tabora skavtov dravske župe polovično vožnjo v času od 5. do 19. t. m. na vseh potniških in brzih vlakih. Zanimanci naj kupijo na odhodni postaji celo vozovnico in rumeno železniško legitimacijo za 5 Din, s katero bodo imeli brezplačen povratek.

Pri nagnjenju k maščobi, profinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in traino pospeši prebavo.

Uspeli nastop harmonikarjev Rdečega križa v Kraljevicu. Korajžni in veseli so se mali harmonikarji Pomladka Rdečega križa po sijajno uspelem nastopu v Crikvenici odpeljali z motornim čolnom Rdečega križa v Kraljevico. Tam so jim priredili domačini naravnost veličasten sprejem in je bilo pri njem zbrano vse, kar leže in gre. Večernega njihovega nastopa na vrtu hotela »Zagreb« se je udeležilo poleg ogromne množice občinstva tudi 160 Ljubljancev z dvorno damo go. Tavčarjevo in večje število učiteljev iz vse države, ki se mude v Kraljevicu na nekem tečaju. Prišli pa so jih poslušati tudi vsi predstavniki javnega življenja Kraljevice, ki se mišo mogli dovelj načuditi spretnosti malih harmonikarjev. Nagradili so jih za njihova izvajanja z dolgotrajnim aplavzom ter jih nosili na rokah in poljubljali. Najbolj jim je ugajala pesem »Ti boš pa doma ostala«, ki jo je korajžno in dovršeno zaigral 5-letni Štefuc. Vodja zbora g. Šušteršič je prejel brzojavna vabila že iz več mest. Danes zjutraj so se mali harmonikarji odpeljali s parnikom iz Bakarca v Split, kamor bodo prispeli v petek zjutraj in nastopili tam zvečer ob 20. uri ter v soboto. — Podaljša pa se bodo še v druga mesta, ki jih vabijo in kličejo.

Grajski kino. Danes v četrtek zadnji dan »Mladega princa velika ljubezen«. Od petka dalje sijajen vefilm »Cesarica Katarina« z Elizabeto Bergnerico v glavni vlogi.

Kino Union. Vkljub poletnemu času prinašamo premiero prvovrstnega govorečega filma »Meksikanska ljubezen« s temperamentno špansko umetnico Dolores del Rio. Film strastne ljubezni, napete vsebine, lepe godbe in španskih plesov. V kratkem bo premiera velike senzacije »Mumija«, najbolj napetega filma vseh časov.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru. Po iniciativi Slovenskega obrtnega društva v Mariboru se tudi letos priredi v Mariboru razstava vajeniških in pomočniških izdelkov. Razstava se odpre 4. avgusta 1934 na dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici in bo trajala do 15. avgusta 1934. Ta razstava je bila prvotno določena na 20. maja 1934, so pa višji interesi zahtevali, da se združi z Mariborskim tednom, kar se je tudi izvršilo. Za razstavo so se angažirale obrtne stroke v dosti večji meri kakor doslej. Vse delo vodi odbor Slovenskega obrtnega društva v Mariboru. Toliko poročamo za informacijo javnosti, da bo poučena o notranjem delovanju vajenske in pomočniške razstave. Izven dvoma je, da je javnost zelo interesirana na napredku obrtništva in bo tudi to prirediteljev z radostjo pozdravila. Razstave ne vplivajo na obrtniški naraščaj nič manj vzgojevalno, kakor dobre šole, strokovne razstave pa posebno vzpodbujajo k tekmovanju. Take prireditve so v prid obrtniškim podjetjem, ker občinstvo po delu pomožnega osebja presoja vrednost podjetja samega, bodo pa tudi dvignili obrtniški stan do tistega ugleda, ki ga z ozirom na svoj veliki gospodarski pomen zasluži.

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, z »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Revigal«, novo jugoslovansko zdravilno sredstvo proti kožnim boleznim. Pod tem imenom je ministrstvo soc. pol. in nar. zdr. v Beogradu odobrilo novo zdravilno sredstvo zoper kužne bolezni, katero proizvaja naš znani narodni delavec, gospod lekarnar Branislav Mondini v Slovenski Bistrici. Kakor smo doznali, je »Revigal« popolnoma novo kombinirano zdravilo, s katerim so bili doseženi prvovrstni uspehi. Zdravniki specialisti pri nas in v tujini so podali glede tega preparata odlične ocene. V prvi vrsti so se zdravile različne kožne bolezni, kakor ekcemi in lišaji, ki so kljubovali vsem drugim načinom zdravljenja. Tudi izpuščaje, gnojne rane, ozeblino in srbež, vse se je z »Revigalom« lahko v najkrajšem času ozdravilo. Najzanimivejša pa je brez dvoma zdraviljenje razjedljivih lišajev (lups), ki je doseglo presenetljive uspehe. Z ministrsko registracijo »Revigala« ni ugodeno samo nujnim željam gospodov zdravnikov, temveč je tudi mnogim bolnikom dano preizkušeno zdravilno sredstvo, ki jim omogoča v najkrajšem času ozdraviti najbolj trdovratne kožne bolezni. Pričakovati je torej, da se bo »Revigal« kmalu uporabljal z najboljimi uspehi doma in v tujini v prid trpečemu človeštvu.

Najdeni ključ. Na zadnjih občinih zbora okrajnih organizacij Jugoslovanske nacionalne stranke za oba mariborska okraja v Narodnem domu je nekdo pozabil na mizi šop ključev, izmed katerih je 6 Wertheimovih, 1 pa je navaden. — Ključne hrani uprava našega lista.

Oficirska menza se odda. Oficirska menza vojašnice vojvode Putnika v Mariboru v Stritarjevi ulici išče solidnega kvalificiranega zakupnika, neoporečnega vedenja, ki bi jo takoj prevzel na svoj račun. Vse podrobnejše informacije dobe zainteresirani pri predsedniku častniškega doma artilerijskega podpolkovnika g. Mihajlu Radovanoviću v vojašnici vojvode Putnika vsak dan med uradnimi urami. Telefon št. 21-34.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 23 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 16,7 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 22,5 stopinjah 734,4, reduciran na ničlo pa 731,8; relativna vlaga 71; vreme je soparno in oblačno; vremenska napoved pravi, da se bo vreme spremenilo.

Iz pohorske sive davnine

Prihod prvih naseljencev in njihova kultura

Naše zeleno Pohorje ima tako pestro zgodovino, da bi nihče tega ne verjel, če se ne bi do današnjih dni ohranilo toliko historičnih spomenikov iz časov, ko je človek še tako primitivno živel, jedel je to, kar mu je nudila narava in se oblačil v kože ubitih živali, katerim je postal gospodar le zaradi svojega razuma, premetenosti in iznajdljivosti, ki ga je dvignila na višjo pozicijo in ga rešila pogina v boju za obstanek. Ti najstarejši časi njegovega udejstvovanja v naših krajih spadajo v prehistorično dobo, še na tančnejše izraženo — v kameno dobo človeške zgodovine.

V času, ko je po votlinah ob francoskih rekah prebivalo plemo Neandertalcev, so bile na Pohorju in okoli njega povsem druge klimatske, geološke in zaradi tega tudi življenjske prilike. Led in sneg sta gospodarila, klima je bila približno taka, kot je danes v polarnih krajih, in težko je bilo najti prostor, kjer bi se človek skrtil pred divjimi zvermi, ki so se plazile okrog in čakale kot temne sence na vsako svojo žrtev. Edino varno zavetišče za človeka bi bile jame in votline, ki pa jih na Pohorju ni, prav tako jih imajo okoliški predeli le malo. Zato moramo zaenkrat obstoj diluvialnega pračloveka na teritoriju Pohorja odkriti, ker so bile pač prilike take, da je bila njegova eksistenca nemogoča.

Tudi ta doba, ki je za Pohorje v tem oziru skoraj brezpomembna, je po dolgih, dolgi tisočletjih prenehala; prišle so spremembe, ki si jih še danes ne moremo prav razlagati, in te so povzročile, da so se ogromne mase ledu začele taliti; nastopila je mnogo toplejša klima, ki je bila celo podobna današnji celinski klimi. V zvezi s tem je nastalo rastlinstvo, kakor ga imamo danes; prav tako isto živalstvo in njemu na čelu človek. To se je zgodilo v aluvijalni dobi zemeljske zgodovine, kakršna je še dandanes, zgodovinsko pa v mlajšem odseku kamene dobe, ki jo znanstveno imenujemo neolitik. Če pa se hočemo časovno nekoliko orientirati, lahko rečemo, da se je moralo to zgoditi nekako pred 10.000 leti. Tukaj je torej važna mejna točka človeške zgodovine, med paleolitikom s primitivnim neandertalskim in cromagnonskim pračlovekom ter neolitikom s popolnim »Homo sapiensom« (imnim človekom). Tukaj se tudi začneja najstarejša pohorska zgodovina in skoraj z gotovostjo lahko trdimo, da je začetkom neolitika, torej nekako pred osmimi ali devetimi tisočletji našega štetja, stopil prvi človek na naše Pohorje in se na njem naselil!

Kdo je bil, kaj je delal, kakšen je bil in kje so danes njegovi sledovi? Da je bil prvi človeškega rodu, ki je zagledal pred seboj zeleno Pohorje, smo že rekli. Gotovo je, da so ga ugodne klimatske in življenjske prilike, ki so nastopile začetkom neolitika, privabile v večjih množinah semkaj. Skupno s svojimi družinami so ti čudni dvonožci morali prepo-

tovati ogromne razdalje, predno so prišli do naših krajev. Gotovo je, da so jim za orientacijo služile reke, kot najprimitivnejša prometna sredstva. Tudi ni izključeno, in še celo zelo verjetno je, da ni naenkrat ta človek zapustil svoje stare domovine in tako dolgo potoval, da je prišel do naših krajev. Ne, vse to preseljevanje se je moralo vršiti v več sunkih ali etapah, ki jih v zgodovini narodov pri preseljevanju opažamo.

No, recimo, da je priseljenec že tukaj, morda pred vzhodom v Dravsko dolino, nekje med Limbušem in Kamnico na desnem bregu Drave. Kdo je prav za prav človek, ki je tekom nekaj stoletij preseljevanja njegovih prednikov priseljenec? O tem nas pouči znanost, ki pravi, da so se nekako v tem času priselila v srednjo in južno ter vzhodno Evropo iz daljnega vzhoda plemena, ki pripadajo Indoevropecem (Arijcem). Iz vseh teh plemen so se razvile tekom tisočletij posamezne skupine narodov: Slovani, Germani, Romani, Kelti in dr. Zanimivo, kaj ne? Mi smo torej potomci teh indoevropskih prišlekov, ki so pozneje zadeli na ostanke paleolitskih plemen v zahodni Evropi in tudi še v južni in se z njimi pomešali.

Ta Indoevropec je bil v primeri s prejšnjim ljudstvom (ki pa je bilo naseljeno le v nekaterih deželah, kot n. pr. v Franciji, pri nas le v Krapini, Potočki zijalki, Delnicah; Pohorje in ožja okolica kot smo že prej omenili, ni bila pripravna za njegovo naselitev zaradi še bolj neugodne klime) zelo kulturn; če smemo tako reči. Kakšen je bil po svoji telesni strukturi, si lahko kot njegovi potomci predstavljamo. Prinesel je v naše kraje neolitsko kulturo. Pri tej pa preidemo tudi neposredno na Pohorje in najdbe neolitikega človeka.

Kdor pozna vsaj nekoliko mariborski in celjski arheološki muzej, se gotovo spominja na različno tam razstavljeno kamenito orodje in orožje: sekire, kladi, puščice in še marsikaj. Vse je iz trdega, brušenega in poliranega kamna in lepo izdelano. S tem se je neolitik Pohorja bavil. Bil je poljedelec, v kolikor more poljedelstvo obstajati na Pohorju in okoli njega; živinorejec in lovec ter ribič. Znal je že staviti lepe hiše; delal si je ilnate posode, ki jih je primitivno krasil in tudi za svojo zunanost se je briga. Potemtakem je bil torej predhodnik vse današnje kulture Evropecev in je tudi njih daljnji prednik.

Tako smo razkrili nekoliko to tajno pohorske sive davnine, kdor pa bi rad videl sledove svojega prapraprednika s pohorskih hribov na lastne oči, ta se mora potruditi v muzej, kjer se bo sicer lahko smejal njegovim umetninam, če jih bo primerjal z vsem tem, kar so danes njegovi daljni potomci ustvarili; toda imel bo priliko spoznati, kako počasi se je razvoj od primitivnosti do kulture in kako hitro se napreduje potem, ko je narodu dana podlaga za napredek!

Delovanje naših Sokolov

Društveni nastop Sokola na Teznom

V nedeljo 8. t. m. je pokazalo naše mlado društvo sadove letošnjega dela v telovadnici. Telovadišče je bilo v zastavah in zelenju, šotori okusno pripravljeni. Kljub hudi vročini se je napolnilo telovadišče z občinstvom, da takega obiska zaradi mnogih drugih prireditev nismo pričakovali. Sokolsko župo so zastopali br. Lintner, polkovnik Putnikovič in Tomazič, župni tehnični odbor br. Princ in poročnik Ilič, domačo občino pa župan br. Volk z mnogimi odobrniki. Nadalje je bil navzoč ravnatelj Mestne hranilnice br. Kocmut in zastopnik stare sokolske garde br. Vidmar, ki še doslej ni sta manjkala na nobeni naši sokolski prireditvi. Obiskali so nas in sodelovali so bratje iz Studencev, Sokola I. Pobrežja in Limbuša. Izredno mnogo pa je bilo domačega občinstva, kar je najlepši dokaz, da ljudstvo ceni sokolsko delo.

Nastop je otvoril ob zvokih vojaške godbe **pozdravni nastop** domačega društva in vojaštva v obliki rajalnega pohoda. Nato je spregovoril starešina domačega društva br. Tušak. Njegov govor je bil prežet z ljubeznijo do domovine. Pozdravil je zastopnike raznih društev in domačine in nazdravil našemu vladarju in kraljevskemu domu. Po odsviravanju državne himne so naglo sledile posamezne točke.

Članske vaje so bile izvedene dobro, le kritje je tuintam včasih odreklo. Mnogo veselosti so vzbujale igre vseh oddelkov domačega društva. **Tek naraščaja** čez ovire je posebno ugajal. Tudi deca je izvedla svoje vaje dobro. Po orod-

ni telovadbi, kjer so nastopili poleg dveh domačih vrst na bradli in drogu tudi br. Studenčani na krogih, je izvedel naraščaj svoje vaje prav dobro. Take izvedbe še ni bilo videti letos s temi vajami.

Statete 4 × 200 se je udeležilo poleg domačih le moštvo inženirske podčastniške šole. Uspeh je bil: Tezno 1.50, podčastniki 2.05. Nekaj novega pa je pokazalo društvo s točko **umetnega kolesarenja**, kjer je 12 društvenih kolesarjev izvedlo prav sigurno in učinkovito rajalne vaje. Program je zaključila **inženirska podčastniška šola**, ki je izvedla svojo točko izredno strumno in skladno ter žela obilo priznanja. Po programu se je odigralo nekaj prijateljskih tekem v odbojki med Teznom in Mariborom II (2:1) ter Teznom in inženierci gojenci z rezultatom 2:0 za Tezno. Sodelovala so društva Studenci, Maribor II, Maribor I in Limbuš.

Vodstvo nastopa je bilo v rokah društvenega prednjaškega zbora s sestro načelnico Roškarjevo, podnačelnico Višočnikovo ter br. podnačelnikom Frančekom Šerugom in br. Milošem Ledinekom na čelu.

Po nastopu se je razvila prijetna zabava ob zvokih vojaške godbe in domače godbe na lok. Cene so bile času primerne. Moralni uspeh je bil popolnoma dosežen, tudi finančni uspeh je bil sigurno prav dober, saj še društvo tlačijo razni dolgovi in br. blagajnik bo gotovo lažje — dihal. Oboje, moralni uspeh in finančni efekt, pa naj bo vzpodbuda vsem za nadaljnje delo! Zdravo!

Izvršujoče članice Sokolskega društva Maribor Matica se pozivajo, da se zberejo polnoštevilno jutri v petek 13. tm. ob 19. uri zvečer na letnem telovadišču. — Točno in sigurno! Zdravo!

Sokol Maribor III. poziva vse telovadeče članstvo in naraščaj na sestanek, ki bo jutri, v petek 13. t. m. ob 19.30 na letnem telovadišču. Udeležba vseh nužno obvezna! Zdravo!

Poziv članstvu Sokola Tezno. Društvena uprava poziva svoje članstvo, ki se namerava udeležiti zleta v Zagrebu, da se prijavi, in sicer telovadeče pri br. načelniku, netelovadeče pa pri br. starosti do 16. julija tl. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Legitimacije z znakom za telovadece stanejo 10 Din, za ostalo članstvo pa 20 Din. Bratje in sestre odbora imajo brezplačno vožnjo.

Spored zletnih dni v Zagrebu

Zletni odbor sokolske župe Zagreb je izdal na Sokolstvo naslednji poziv:

Bratje in sestre! Sokolski jugoslovanski Zagreb vas vabi. Pridite na jubilejni zlet, obiščite našo in vašo prireditev, da ponosno proslavimo zmago Sokolstva, napredek in moč svobodne Jugoslavije

in da se zahvalimo visokemu pokrovitelju, našemu junaškemu kralju. Slavimo pomembne sokolske dogodke: 60-letnico društva Hrvatskega Sokola, 30-letnico Hrvatske sokolske zveze, 20-letnico Jugoslovanske sokolske zveze in 10-letnico obnovitve Zveze slovenskega Sokolstva. Vsi ti dogodki so se odigrali v Zagrebu. Pridite, da proslavimo številni in močni, svečano in bratsko slavo sokolskega edinstva in sokolske zmage! Prijaviti pa hočemo vse to dostojno z vajami in delom. Priredili bomo velike tekme za prvenstvo SKJ v atletiki in glasbi, da na ta način jasno manifestiramo vsestransko vzgojo. Priredili bomo glasbeni festival, svečane akademije, sprejeme, javne nastope in tekme. V svoji sredi bomo pozdravili drage goste, češkoslovaške, poljske in ruske Sokole ter bolgarske Junake.

Razpored glavnih zletnih dni: 1. avgusta: atletske tekme za prvenstvo SKJ; 2. avgusta: atletske tekme (nadaljevanje), sprejem zagrebske sokolske župe; ob 24. uri javijo sokolske godbe v Zagrebu začetek zletnih svečanosti; 3. avgusta: atletske tekme (nadaljevanje), sprejem gostov, poskusni nastopi zagrebske župe na zletišču, ob 8. začetek pevskih tekem pri Narodnem gledališču, ob 17. poskusni nastop vseh pevcev, ob 20.

Kobančki Mika no pohorski Tijek

u Marpogi pri „ŠKORCI“

Kak se srečata, en druga robita no se mejnita o toti nedeli pr Križi na Kobančkem

Kuštrga pohrska, al si, al nisi? Srečo daro! Glej ga no, todi kobančki Mika šlepra po Marpogi! Sn rajtao, de te že zloude čmori u svaji rajngli. Kuga no, si kršen no krvav Pohre, pa še tega kane viš, de muzikanti no stare babe ne smijo u peklo, ko jede tam sam jok no škripaje z zobami. Jaz sn pa od Grahoviga Korla zvédl, de so pohrskiga Tijeku črvj pojédl.

Gromska strejla, ko pa te! Honiga leta sn reis skoro pogino, ko so me te beštrge pr Večerniki potučkali notr u koš med papiršnicle, ko jih moj koruzni želodec ni koust pocerat. Vidim, de nošiš klerinet u škorni. Gvišno greš nocoj k Orli na frajdile, de boš pomagao piskat honim, ko frulijo na douge fajfe tvaio vižo.

Koka viža jede toto? Káne vim, ká misliš.

Al se kéne zdoumiš, kakti je ta stori Propnik. Boug mu daj daro na gostiji pr

Nabašci note narobe obrno, de si trampolpolko zadnički špilao no so jo mogli gostovajnskeki ritanski plesat. Od téste dábe plešejo po Marpogi no po cejem svejti tvaie ritanske pleše.

Autra, káne vim, al bi te s klerinetom vrézl al s taco vsékl, de bi ti préj kri prtékl.

Klofni me rajši s tabokpajtlom pal pa daj za ne firfícl!

Sn cijlo vičnost čakao pr Španhakli, de mi jede klerinet popravo za nedelo, pa še nisl nič keka jedl. Pojma kulta k Škorci! Jéde fajf kislá župa no dabra kaplica.

Daro je tak: kobančka kuga da za dvei župi, pohrski gaugee pa za na dvo firfíca, de bo prau po bratousko.

Frdácana mast, ko sma si glih brata po dvijh krajah Drave, pa mi povej, ká Kobanc na Pohriji vidi, pa Pohrije tega nima no todi čábo mélo! — Jéde čisto lehko,

pa le čá viš. Hin, Kobanc na Pohriji vidi kobančke hiše, ká pa druga.

Strejla te treisni! No ja, zaj pa še ti eno ugeni: ká stoji po sreidi med Pohrijem no Kobančkem, pa nide pohrsko nej kobančko, nide trdo nej mehko, nide slatko nej grenko? —

Četrtek je po sreidi.

Ohá, či keka, četrtek kéne stoji.

Sékla začvirnana, ká neki to jéde! —

No ja, žarka váda na Marpoškem otokí, ko stoji notr u baseni.

Zaj sma pa kvit. Vídím, de pr najini pómeti gliha kup štriha.

Župa je bla dara. Pij še nokret, pal pa povej, ka za na rejč bo u nedelo pr Križi!

Viš, cijli Marpok se bo uzdigno, sámó Brdájsovo kisló zéle bo há ostálo damó. Od ushí krajo bójo društva na ludi kup vrékl grta na Rbána. Ob osmih jéde že usé pr tem harmoniš Joští kup zbrano. Ti eni pa, ko so teški na másti no ná hejzeri, se bojo pa prpeláli z autami po zmírjeni autócesti grta na Rbána. Todi ta bijla Lublana bi rada že drgóč prvréla na našo sevrno mejo mež svaje sevrne brate. Totokret bi prirčela z eroplanom, pa se jejn tič nima kam du sest, ko še Sluga od Sv. Rbána ni ousa požeo. Pohrci se pa lahko pr Limpohi prepjilete prijki Drave u Bistrinico. Tam jede spe-

lána ta nova podzidana cesta na Križ. Pa je hudo prepovijedeno hodit po jej u coklah. Zaton telefonirate po mestni autobos, de vas prepjile po cijli okrajni cesti kakih slabih 5 minut dauč kulta do te prve mlóke pr Žunkovi žagi, ko je okrajne ceste kánec. Tu nateknete svoje cokle pa cóklate sámó še ne dabri dvij uri no še neka hcoj grta po bistriníčki kolobáči, pa ste nanokret pr Križi, usí glih prau ločni no žejni.

Jaz bom že pršajtrao cólo za gvišno. Za druge Pohrce pa kéne vejim, če niso usé zabiksali pr peuski dvajsetletnici u Málem Beogradi, ko so mogli na mčuč pet no pit do raniga jutra.

Le pridi pa se pr meni zglesi! Tri piskre, tri čebre mam poune masti, u raufanki črnem se žaba vodi. Ha no, pa pridi že u soboto prej! Na večir bomo krijšili na usih vrhah, plesali okol ogná, juc-kali no peli. Možnari bójo tak gmieli, de se bójo vašimu Arehi hlače trijsle. Vi ste pohrske grče, mi pa kobančke korenine, ko se todi nešni dejn ča dajo razčufat. Pa nej sámó korenine, smo todi mejnik no stojimo trdno ko skala na kobančkem krají Drave. No toti mejnik bomo zaj toto nedelo notr žegnali, kodi no kak, boš pa sam vidl, ko boš kulta prišl. Te pa le za gvišno pridi! Pa srečno!

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

102

Njena častihlepnost ti bo v sedaj najboljša pomočnica. Pozneje, ko bo igra dobljena, ko je ne boš več potreboval, jo lahko ukloniš kakor boš hotel. Ti sam boš edini njen gospod. Menda je ne ljubiš?

»Ne. Še nikoli nisem ljubil nobene ženske, ne nje ne katere druge.«

»Potem si resnični Tutalis. Sin rodu moških, ki so jim ženske le naslada v času razvedrila, nikoli pa ne gospodarice in nikoli ovire na začrtani poti. Toda o ljubezni ji moraš govoriti. Prepričaj jo, da je nisi izbral samo zato, ker je hči faraona in ker ti je potrebna, da ti rodi potomce. Povej ji, da si zahrepenel po njej iz čiste, resnične, velike ljubezni in da ti brez nje ni življenja.«

»Ne skrbi, oče! Poznam svojo vlogo in igral jo bom do konca. Vendar ti nočem prikrivati, da mi je ob njej nekako tesno. Močan sem, a vendar čutim neprijetno njeno moč. Hladna je, ponosna, nepristopna, kakor da je obdana z močnim oklepom. Nikoli ji ne morem prodrati do jedra misli, ki jih skriva za svojim visokim čelom. Ni mi mogoče ustvariti resnične vere med njo in med menoj. Ves moj trud je bil doslej zaman.«

»Za tako vez je potrebna ljubezen. Njena namreč. Poskrbeti moraš za to,

da se bo zaljubila vate. Potem bo mehka in voljna.«

»Poizkusil bom.«

»Bojišče je pripravljeno, načrti so izdelani, treba je samo še zmagati.«

»In zmagali bomo!«

»Ko bo padla ta utrdba, bomo zrušili še drugo.«

»Amarazisa.«

»Da, njega in njegove dvorne čete.«

»S silo ali z besedo? Si že razmišljaš o tem?«

»Sem, a dokončnega sklepa še nisem dopredel. Sicer pa je vseeno. Morda bo sila modrejše sredstvo. Beseda bi lahko odpovedala in celo porušila vse, kar sva že zgradila.«

»Modre so tvoje misli in besede, oče moj!«

»Ker ne mislim samo zase, ampak za vse Tutalise, pokojne in bodoče. Pojdi k Ofiriji in loti se posla! Čas beži in škoda bi bilo zamuditi priliko, ki ti jo je ustvarila zmaga nad Inti. Medtem ko nori Semis Ofiris za divjaško princeso, naša setev lahko požene zlato klasje. In še nekaj! Pazi na Asarhadana, mladega faraona iz dežele jutrnjih planjav!«

»Čemu?«

»Pazi nanj! Ničesar ne vem, a neka zla slutnja mi pravi, da gleda preveč

poželjivo po Ofiriji in tudi njene oči ga iščejo z večjim zanimanjem, kakor bi smele.«

»Misliš, da se ljubita?«

»Morda še ne, a utegnilo bi se zgoditi.«

»Taka ljubezen ne bi mogla prav nič spremeniti najinih načrtov. Ofirija je obljubljena meni. Semis Ofiris ne more preklicati svoje besede, ne more dovoliti, da bi postala njegova hči mati otrok ubožnega vazala.«

»Tega ne, a bolj kakor Ofirija sama ti je potrebna njena ljubezen. Ženska, ki ljubi, postane lahko ko zarotnica proti vsakomur, tudi proti lastnemu očetu in bratu. Ne pozabi tega!«

»Razumem te.«

»Abusiris je vstal, se poslovil od očeta in napotil k Ofiriji. Našel jo je na notranjem dvorišču njene palače pod cvetočim grmovjem. Ležala je na nosilnici in čitala na papirusu napisane Sorbalirove ljubavne pesmi. Odkar je ljubila Asarhadana z vsem svojim vročim mladim srcem, se je često poglabljala v besede pesnikov, ki so pripovedovale o nežnem hrepenenju in nasladi ljubezenskega žrtvovanja. Ko ji je komornica najavila Abusirisa, ji je pretisnila srce bolestna tesnoba. Zazdelo se ji je, ko da je nekdo s trdo, umazano pestjo udaril v lepoto ter jo razbil in umazal. Poezija je izginila, kakor izgine v daljavi obzorja po vetru gnana meglica, in na njeno me-

sto je stopila trda vsakdanost, kruta resničnost. Najraje bi ga bila odslavila, ne da bi jo sploh videl, toda previdnost ji je pregnala to misel.

»Ne smem se izdati!« si je dejala. Nihče ne sme opaziti, da ljubim Asarha dana. Igrati moram svojo igro dalje. — Naj pride! Sporoči mu, da ga pričakujem s ponosom in veseljem.«

Komornica se je poklonila, odšla in pripeljala mladega vojskovodjo, ki se je v trenutku ves spremenil v samo vdanost in nežnost. Toda ostro Ofirijino oko je ločilo pristno od narejenega, dasi bolj po slutnji kakor po videzu. In ta slutnja jo je nenadoma navdala s še večjim odporom do tega človeka, kateremu naj bi postala mati njegovih otrok in prva ljubimka. A ko je Abusiris dvignil svoje oči do njenih, ni videl v njih tega odpora. Ofirijine ustnice je obkrožal smehljaj nepopisne vpludnosti in dražestnosti. Njene oči so sijale v vedrem blesku. Igrala je svojo vlogo kakor največja umetnica.

»Milost, gospodarica moja, roža najlepša, orhidija dehteča, pesem najnežnejša, zvezda najsvetlejša, vladarica vseh src! Dovoli, da se ti poklonim, da ti izpovem svojo vdanost, ljubezen in hrepenenje! Dovoli, da se vsaj enkrat ožrem v najlepše oči tega sveta, da pijem lepoto obličja tvojega in se opijanim z zvokom tvojih besed!« je spregovoril Abusiris.

svečana akademija v Narodnem gledališču, sodelujejo zmagovalni zbori, narodni guslarji in skupni zbor: 4. avgusta: ob 6. poskusni nastop telovadcev na zletišču, ob 10.30 poskusni nastop pevcev za koncert na zletišču, ob 16. prvi javni nastop članov in članic čet, nastopi na orodju, posebni nastop zagrebške župe, razvite župnega praporja, ki ga je daroval pokrovitelj zleta naš kralj, nastop

vojske in mornarice, posebni nastopi ostalih žup, ob 21. svečana akademija; 5. avgusta: ob 8. svečan spreved po mestu, ob 16. drugi javni nastop članov in članic, telovadba s palicami starejših bratov, nastop Bolgarov, Čehoslovakov, Poljakov in Rusov, nastop mornarice, pehote in konjenice, ob 20. akademija in koncert; 6. avgusta: ogled mesta, izleti in slovo gostov.

Sport

Medmestne teniške tekme Maribor - Gradec - Zagreb

V soboto in v nedeljo bo naše mesto pozorišče velikih teniških tekem. Najboljši mariborski teniški igralci, in sicer trije gospodje in ena dama bodo merili svoje moči proti reprezentanci Zagreba in Gradca. V okviru medmestnih tekem Maribor-Gradec in Maribor-Zagreb se bo odigrala tudi medmestna tekma Zagreb-Gradec, ki bo zelo zanimiva, ker bodo tekmovali iz obeh sportnih centrov najboljši igralci. Prvič se nam bosta predstavila Franček Punčec in gđ. Bela Kovačeva kot prvaka Jugoslavije. Prvi nastop Punčeca v Mariboru bo prav gotovo senzacija, ker se bo srečal z naj-

boljšim igralcem Gradca dr. Böhmom. Punčec je letos dosegel sijajne zmage, in je med drugimi tudi premagal v Wimbledonu češkoslovaškega prvaka Menzela. Pa tudi nastop državne prvakinje gđ. Kovačeve bo zelo zanimiv, ker je gđ. Kovačeva prav sedaj v odlični formi. Gradec bo poslal v boj gg. Rieckha, dr. Böhma in Nierhauza, znana imena, ki so večkrat zastopala Avstrijo v mednarodnih tekmah. Ljubljana doslej še ni prijavila svoje udeležbe, pričakovati pa je, da bo znala varovati svoj sportni prestiž.

Gospodarske vesti

Razstava naših izvoznih predmetov v Tirani. Novoosnovana podružnica beograjske Izvozne banke v Tirani (Albanija) je odstopila Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v svojem poslopiju prostore za razstavo vzorcev naših domačih proizvodov. V sporazumu s Trgovskim muzejem bo organiziral zavod v teh prostorih v Tirani posebno razstavo domačih proizvodov zaradi propagande izvoza našega blaga v Albanijo. Da bi bila na tej razstavi udeležena celokupna proizvodnja naše industrije, zlasti onih predmetov, ki pridejo v poštev za izvoz v Albanijo, prosi zavod vse zainteresirane, da mu pošljejo kolekcijo vzorcev svojih proizvodov. Ker ne bo imela razstava v Tirani samo reprezentativnega značaja, ampak bo trajne poslovne vrednosti, je zavod prepričan, da se bodo naši izvozniki poslužili te razstave v čimvečjem številu. Pri poslanih vzorcih naj se navede tudi cene franko jadranska pristanišča ali franko Drač (Albanija). Prostor bo dan razstavljalcem brezplačno na razpolago. Prijave je treba poslati zavodu najkasneje do 20. julija t. l.

Vozne olajšave za razstavo vseslovanke čebelarke zveze. Prometno ministrstvo je dovolilo razne vozne olajšave za prevoz razstavnih predmetov za razstavo vseslovanke čebelarke zve-

ze, ki bo v Beogradu od 26. do 31. t. m. Vozne olajšave pa veljajo tudi za udeležence razstave in bo veljala cela vozna karta, žigosana od razstavnega odbora, za brezplačen povratek.

Pilštanj

Nogometna tekma. Preteklo nedeljo se je vršila nogometna tekma med SK Pilštanjem in SK Kozjem. Kakor je bilo pričakovati, je zmagalo odlično moštvo SK Pilštanja, ki je v prav izdatni lekciji poučilo Kozjane, kako se igra nogomet. Pilštanjčani so se odlikovali zlasti v obrambi. Napad pa je ustvarjal nevarne situacije pred vrati nasprotnika in tako dal mnogo posla odlični kozjanski obrambi. Duša napada je bil Miro, dober soigralec pa mu je bil Janko. — Pri SK Kozje se je odlikoval nadebudni Vilko, odsve-tovali bi mu le nekatere nesportne geste. Publike je bilo mnogo, »drukanje« odlično. Dober je bil tudi sodnik g. Drag, ki je imel igro ves čas v rokah. — Tekma se je končala s krasno zmago SK Pilštanja v razmerju 13:5.

»Divjega lovca« bodo uprizorili v Pilštanju začetkom avgusta. Za uprizoritev vlada danes že veliko zanimanje tudi v širši okolici.

Bogat Kitajec

Zanimiv je oni del mesta v San Francisku, ki se imenuje »Kitajsko mesto«. Tu žive bogati sinovi vzhodnega carstva po svoje. Molijo boga po svoje in belci ne razumejo marsičesa kar se godi po ulicah »Kitajskega mesta«. Ko je pred kratkem umrl poglavar neke kitajske naselbine v Kaliforniji, je imel tak pogreb, da so o njem pisali vsi ameriški in kitajski listi. Še pred smrtjo je poglavar zahteval, da ne smejo iti ljudje za njegovim

pogrebom peš, marveč se morajo voziti na avtomobilih. Kolesa voza, na katerem so peljali krsto, so bila okovana s čistim zlatom. Zlata pa je bila tudi krsta in so bili vdeleni na pokrovu dragoceni dragulji. Poglavar je bil večkratni dolarski milijonar in je bil znan pod imenom »kralj beluš«. Njegov pogreb je združil zamotane obrede iz tisočletne Kitajske z žalnimi obredi moderne Amerike. Nad 7 tisoč avtomobilov se je peljalo za krsto, v kateri je počival verni sin dežele solnca, ki je spočetka opravljal najskromnejša dela, a si je pridobil tako ogromno bogastvo. Zanimivo pri pogrebu je bilo vsekakor to, da so krsto peljali črni vranci, pogrebci pa so se vozili v avtomobilih. Ob odprtem grobu je bila napravljena posebna naprava, ki je tulila kot sirena, oznanjajoč poglavarjevo smrt.

Pevci novičari

Prebivalci Mehike ne berejo časnikov in časopisov. Tam se je razpaslo poklicno prepevanje vseh novic, ki jih mi izvem iz dnevnikov, tednikov in časopisov. Tam hodijo pevci od vasi do vasi in nadomeščajo dnevnike ter obveščajo prebivalstvo o vseh tekočih novicah. — Prepevajo o katastrofah in zločinah, o političnih dogodkih, o gospodarskih in finančnih zadevah hodijo od kraja do kraja. Ko se oglasi tak pevec v vasi, leti navkup vse staro in mlado, da izve, kaj je novega na širnem svetu.

Vitka linija in znamenite žene

Opisi in slike nam pravijo, da so bile ženske, ki so »delale zgodovino«, le izjemoma vitke in nežne. Kleopatrina je stela šele 40 let, a je bila že popolnoma izgubila svojo grško linijo, ko se je srečala z Markom Antonom. Ženske iz medicinske hiše, ki so imele tako velik vpliv na italijansko in francosko zgodovino, so bile vse korpuentne, prav tako tudi carica Katarina. Skoro vse znamenite britske kraljice in princeze so bile prav tako vse kaj drugega kakor pripadnice vitke linije. Izjemo delajo le ženske iz hiše Tudorjev. Kraljica Elizabeta je bila na pr. koščata in oglata, njena sestra Marija prav tako, a njena sestrična, škotska kraljica, ki ji je Elizabeta lepoto tako zavidala, je bila vitka in graciozna. Pompadourka je imela kar dvojen podbradek in slovi lady Hamiltonova je imela že v mladih letih prav bujno postavo.

Ni publikum.

»Oprostite, tukaj je občinstvu zabranjeno kaditi.«
»Kako pa pridete do tega, da sme tukaj kaditi.«
»Jaz nisem občinstvo, jaz sem tu u-radni sluga.«

REVIGAL

proti kožnim boleznim

Reg. pri Min. s. p. in nar. z. v Beogradu. Ime zakonom zaščiteno kon. št. 8407-9-10

Izdovalec: Lekarnar BRANISLAV MONDINI Slovenska Bistrica (Dravska banovina)

Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934.

Mali oglasi

Službo dobi

UČENCA ALI UČENKO
sprejme trgovina Vicel, Gosposka ulica 5. 2848

Spomnite se CMD

Prodajam

PRODAM PREPROGO
ročno delo in namizni štedilnik. Vprašati Völker, Kersnikova 1. 2853

Kupim

KUPIM

ali vzajem na posodo staro pohištvo za moško spalno sobo. Naslov v upravi. 2847

KUPIM

bančno knjižico »Kmetškega hranilnega in posojilnega doma«. Plačam takoj. Ponudbe pod »32.000« na upravo »Večernika«. 2849